

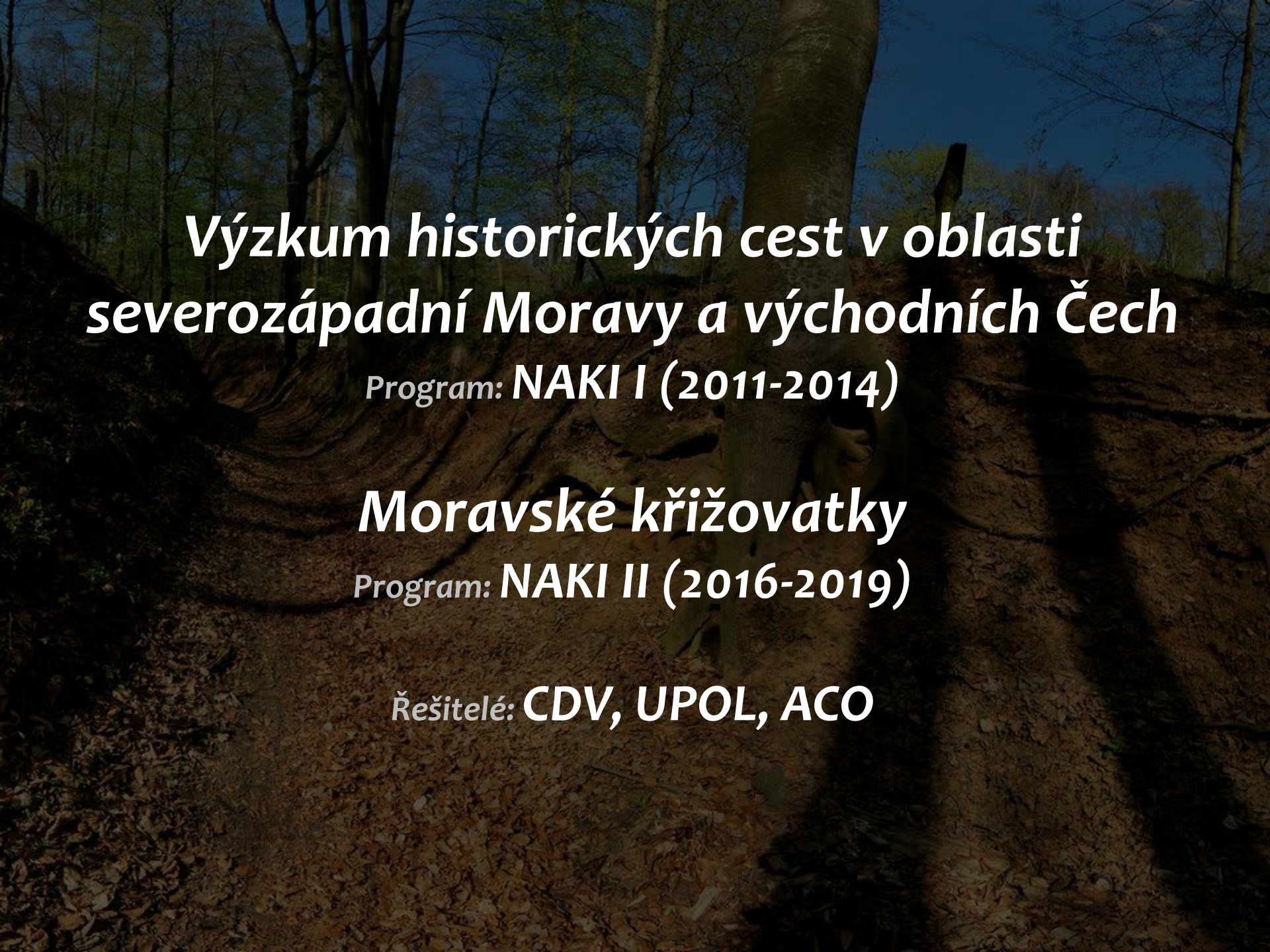
CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU

MINISTERSTVO
KULTURY

Metodika studia historických a prehistorických dálkových cest

Jan Martínek (Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.)

Výzkum historických cest v oblasti severozápadní Moravy a východních Čech

Program: NAKI I (2011-2014)

Moravské křižovatky

Program: NAKI II (2016-2019)

Řešitelé: CDV, UPOL, ACO

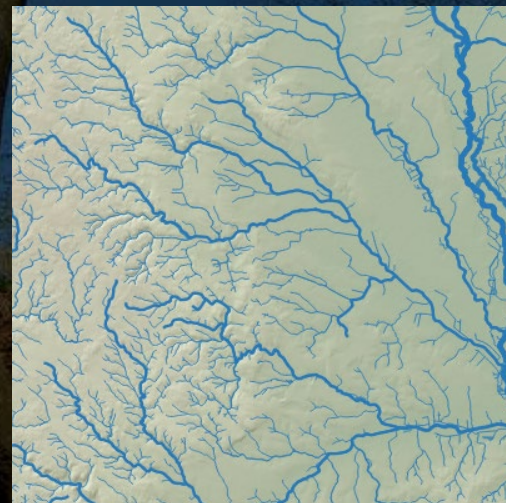
A photograph of a tree trunk with its roots exposed in a forest. The tree trunk is dark and textured, and the roots are thick and gnarled, extending outwards from the base of the trunk. The ground is covered in brown leaves and soil. The background shows a forest of tall, thin trees under a clear blue sky. The word "METODIKA" is written in large, white, bold, sans-serif capital letters across the center of the image.

METODIKA

A photograph of a forest floor with a large tree trunk and exposed roots, overlaid with a dark blue gradient. The text "A) VSTUPNÍ DATA" is centered in the image.

A) VSTUPNÍ DATA

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

- 1) Reliéf a říční síť
- 2) Stará brodová místa

VÝCHOZÍ MÍSTA A OBLASTI

Ad 3) dle archeologických map

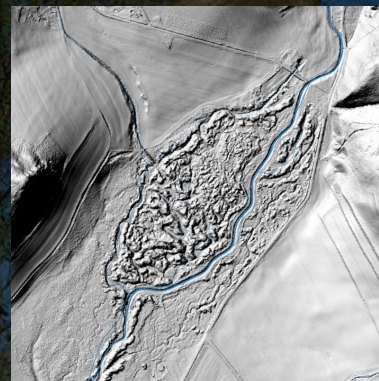
Ad 4) sůl, kámen, kovy, jantar, grafit...

Ad 5) střediska obchodu, výroby, správy a kultu;
často při brodech, na křižovatkách cest nebo na
okraji osídlených oblastí

Ad 6) zpracování kamene <čepele, výroba žernovů>,
jantarové dílny, primární zpracování kovů <hutě,
výroba polotovarů, ingoty>, druhotné zpracování
kovů - výroba finálních výrobků...)

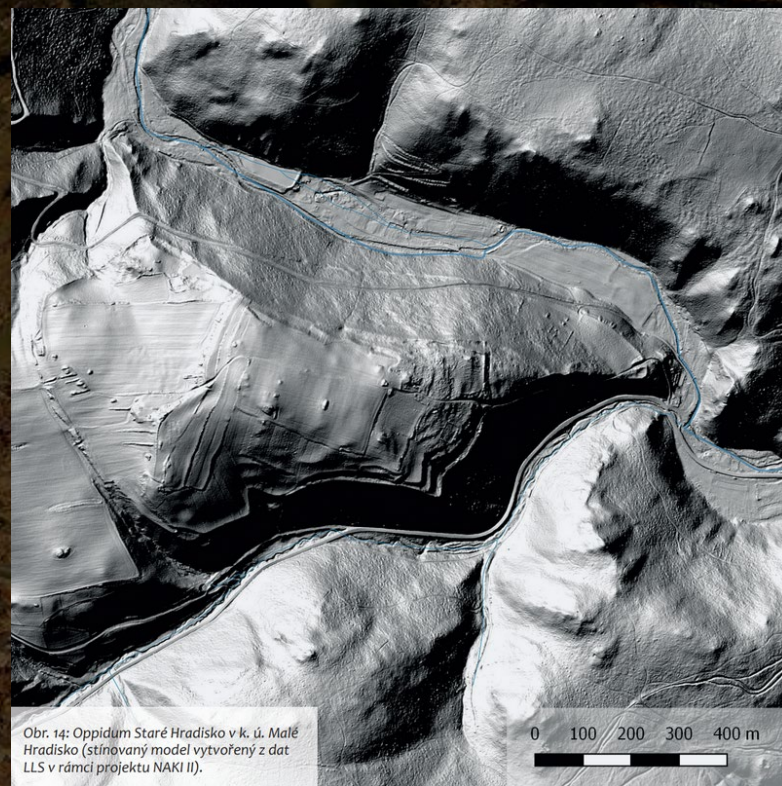
5) Centrální lokality

6) Výrobní lokality

3) Staré sídelní oblasti

4) Střediska těžby

Obr. 14: Oppidum Staré Hradisko v k. ú. Malé Hradisko (stínovaný model vytvořený z dat LLS v rámci projektu NAKI II).

NÁLEZY NA SÍDLIŠTÍCH A PODÉL CEST

7) Jiné významné nemovité nálezy

(pravěké erwerky, rondely, pohřebiště, mohyly, obětiště, svatyně, keltské viereckschanze, halštatské a laténské dvorce, krátkodobé římské tábory, od středověku menší hrádky a tvrze, kostely...)

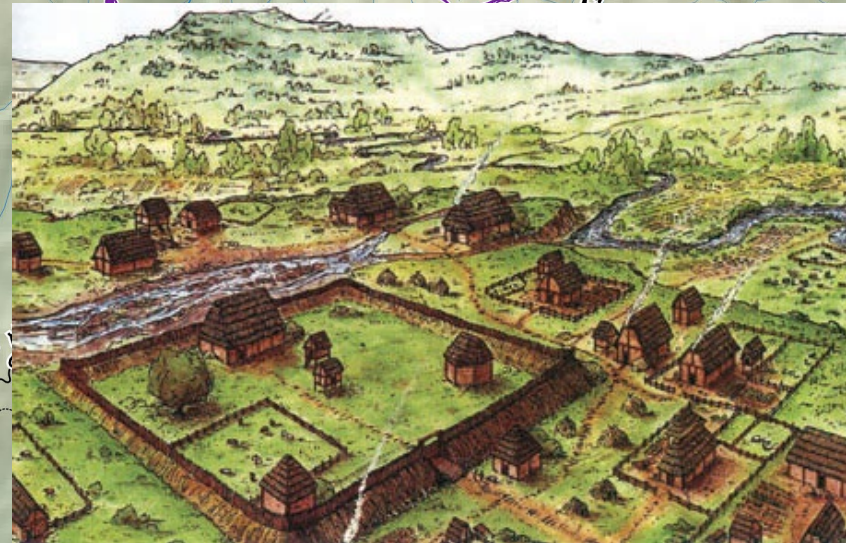
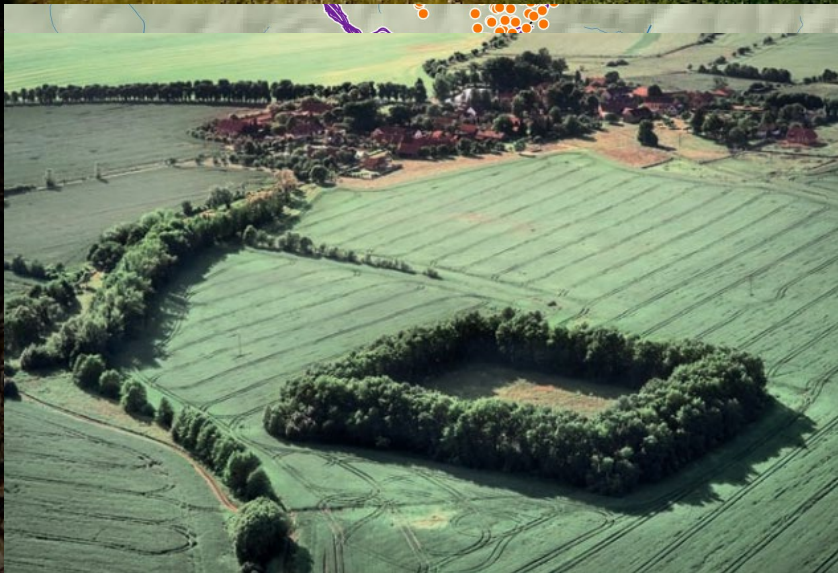
8) Významné movité nálezy

(importy ze vzdálených oblastí např. mince, spony, šperky, keramika atd.),
dopravní prostředky...

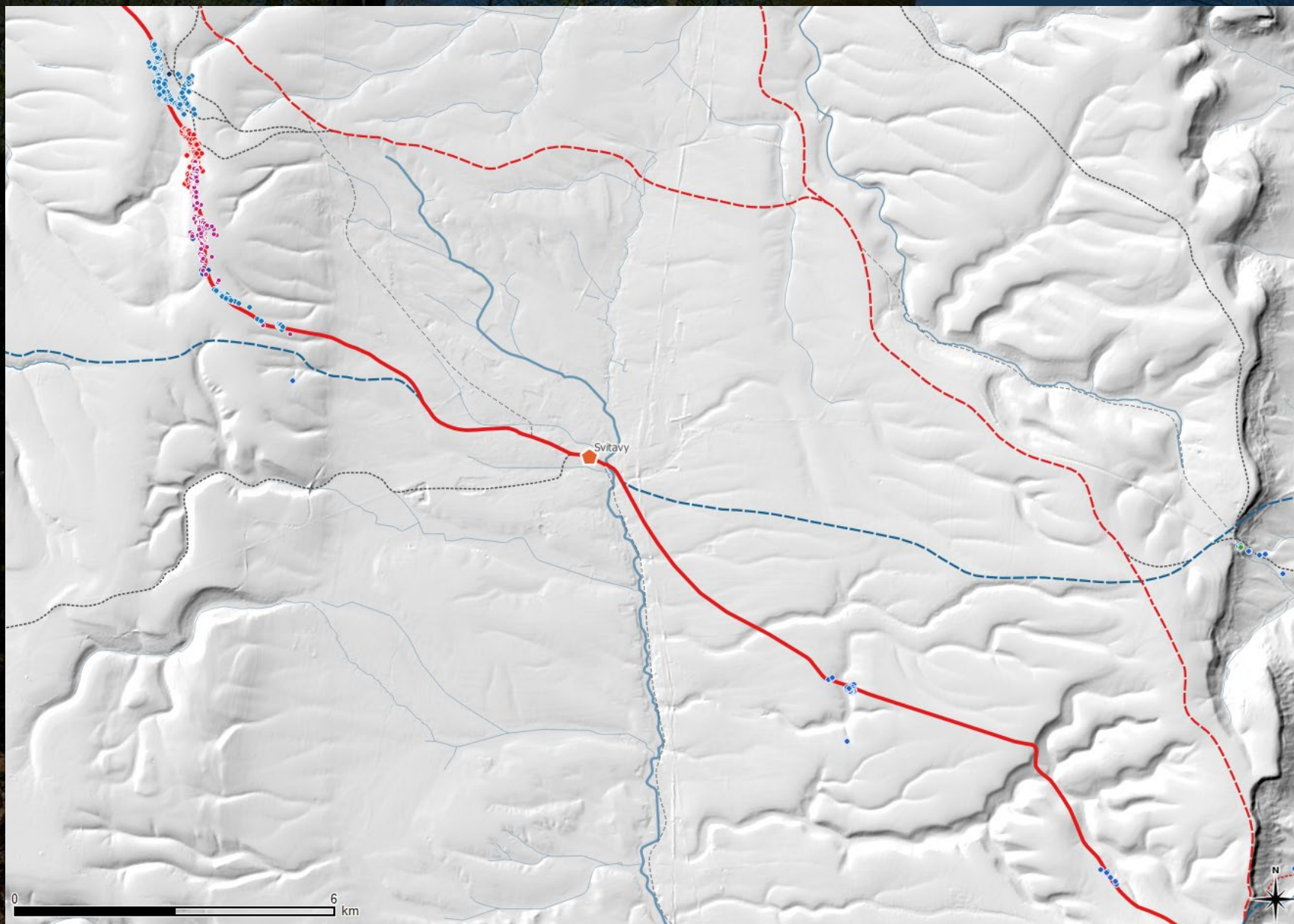
9) Ostatní archeologické movité nálezy mimo staré sídelní oblasti

(podkovy, ostruhy, militárie, mince atd.)

7) Jiné významné nemovité objekty

9) Ostatní archeologické movité nálezy mimo staré sídelní oblasti

CESTY

- 10) Průběhy regionálních a dálkových cest dle itinerářů
- 11) Průběhy regionálních a dálkových cest na starých mapách menších měřítek
- 12) Detailní průběhy cest na starých mapách větších měřítek
- 13) Relikty cest zjištěné na ortofotech, LLS nebo terénní prospekci
- 14) Relikty upravených cest, mostů a dalších objektů s dopravou souvisejících

10) Průběhy regionálních a dálkových cest dle itinerářů

← → ↺ omnesviae.org

OMNESVIAE: ROMAN ROUTEPLANNER
a reconstruction of an antique Roman map with internet technology

Map | Tabula Peutingeriana | Reconstruction | Acknowledgements

ITER VESTRUM

Ab:

Ad:

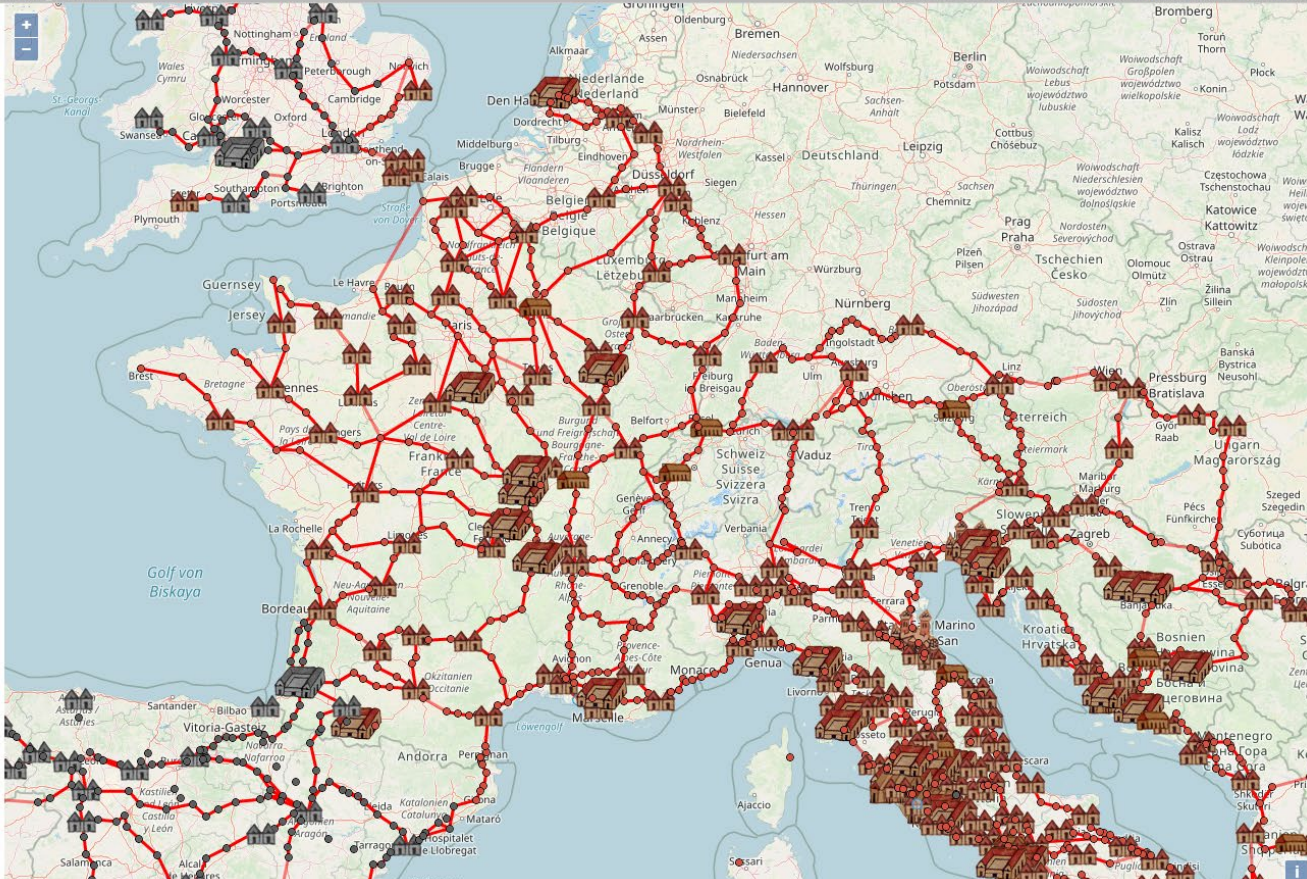
OSTENDERE

Below 'Iter vestrum' (latin for 'Your trip') enter an 'ab' (from) and 'ad' (to) name as can be found on the Peutinger map (or in the Itinerarium Antonini for the westernmost area). For some cities current day names are understood. Mind that often a 'v' character is used instead of the expected 'u' and similarly for the 'i' and 'j'. Click 'Ostendere' ('Show') to have to shortest route ('Iter brevissimum') displayed.

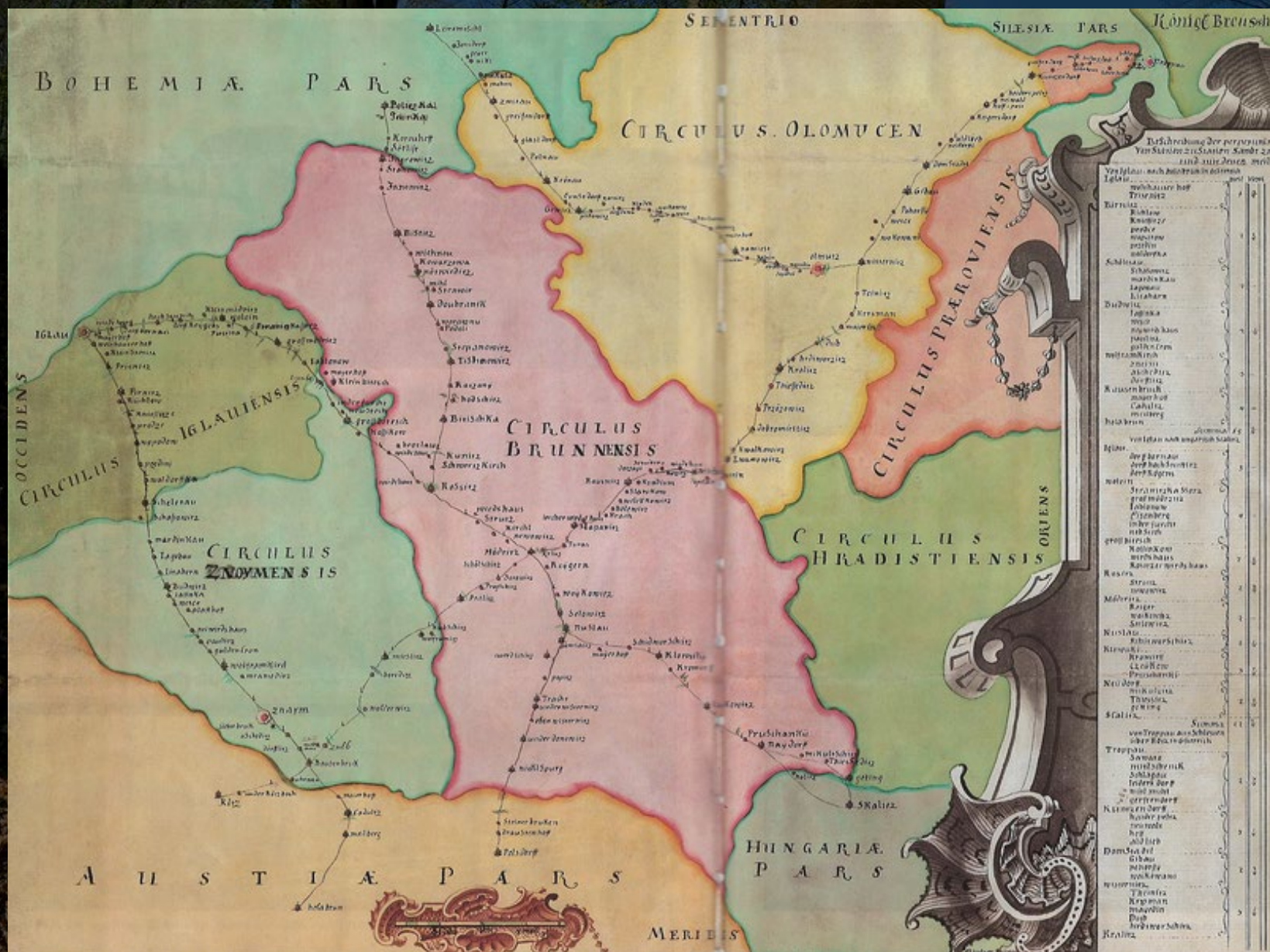
Try for example 'London' and 'Pompei' or 'Aeque Sulis' and 'Roma'. The route will be shown as can be found on the Peutinger map.

Looking for Roman history nearby?
Visit <http://vici.org/>

TABULA PEUTINGERIANA AND ITINERARIUM ANTONINI

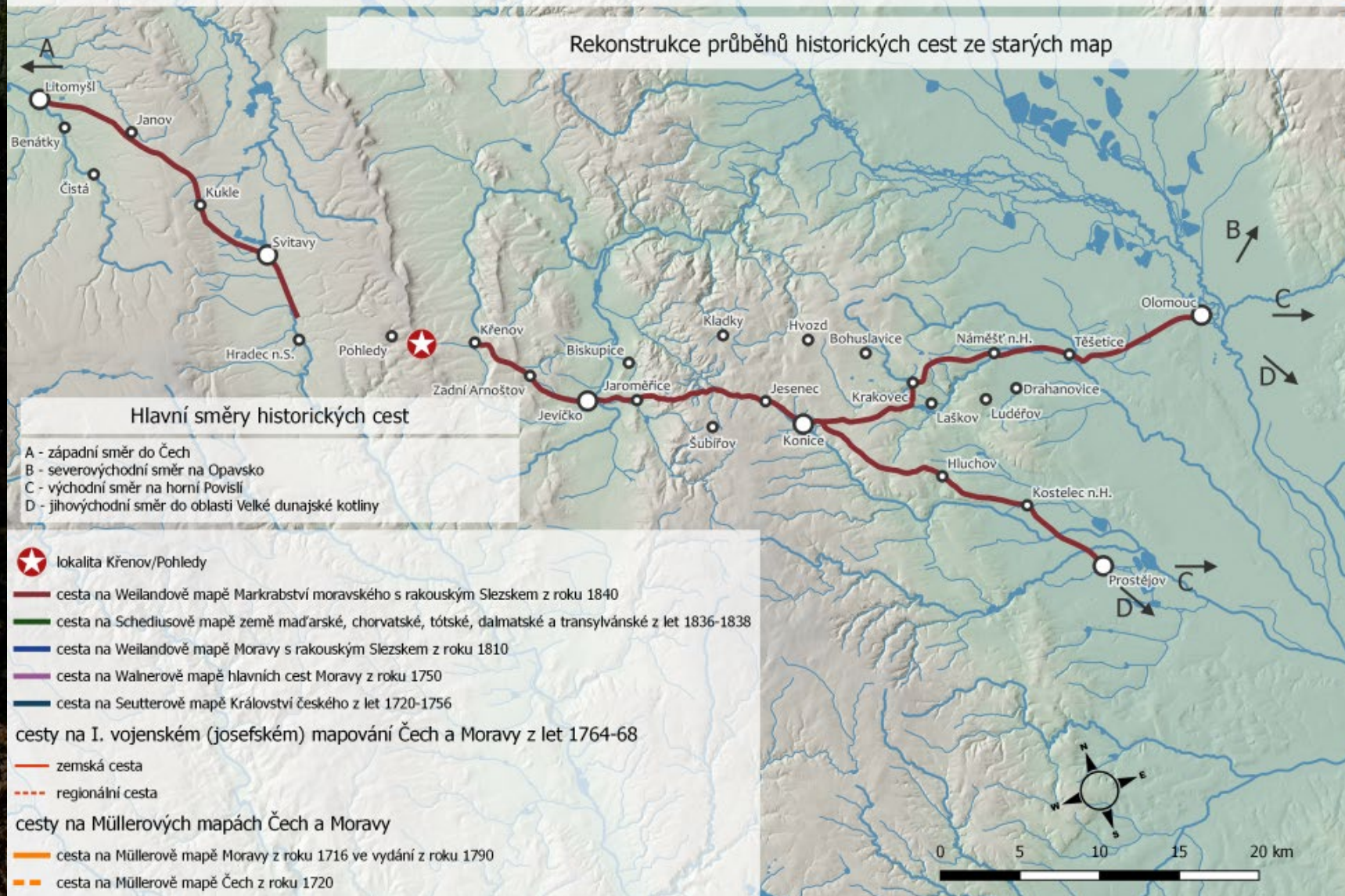

11) Průběhy regionálních a dálkových cest na starých mapách menších měřítek

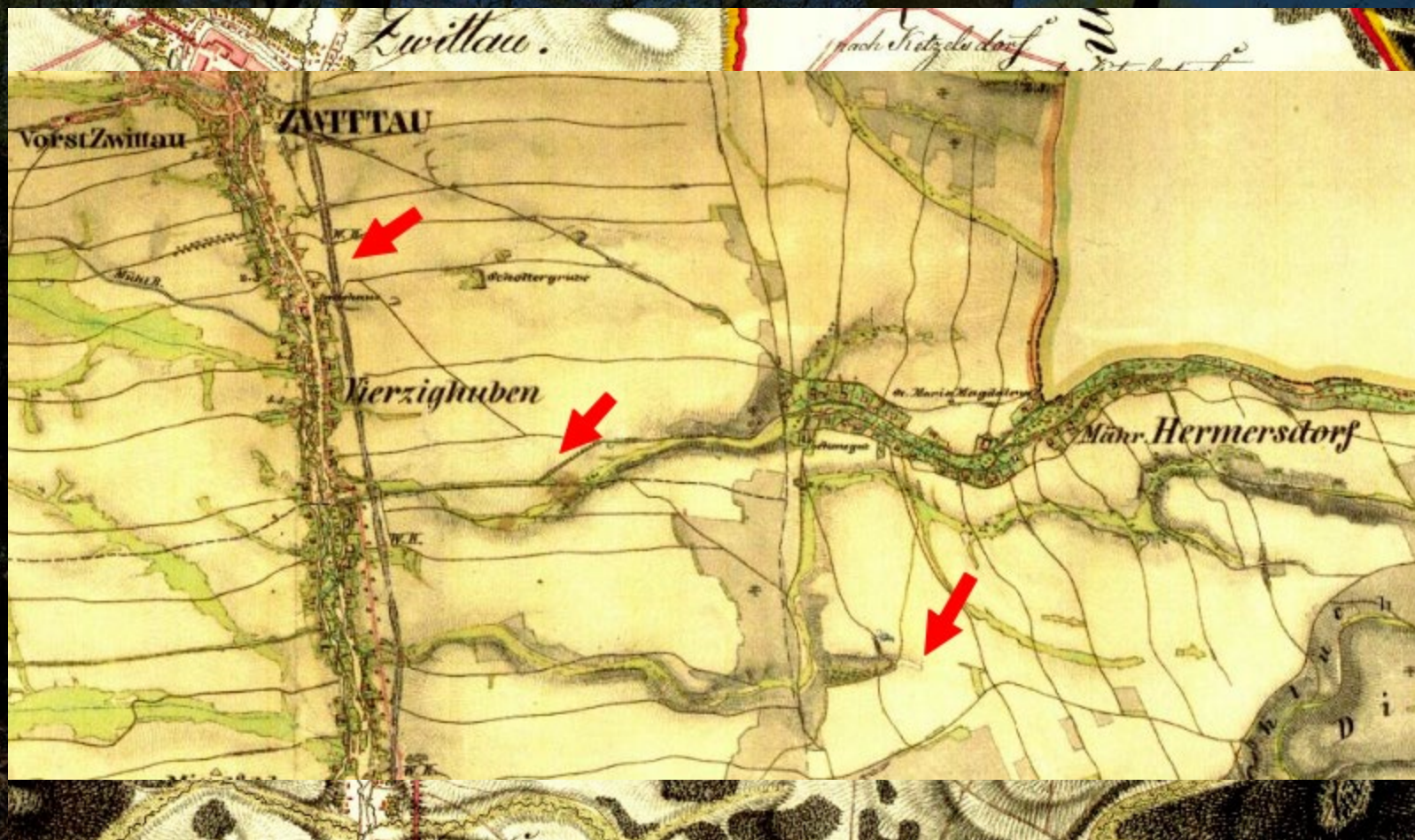

Lokalita Křenov/Pohledy na historické cestě z Čech na Moravu v novověku

Rekonstrukce průběhů historických cest ze starých map

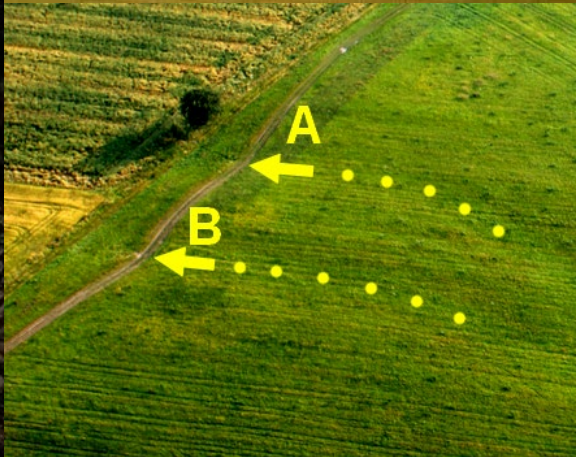
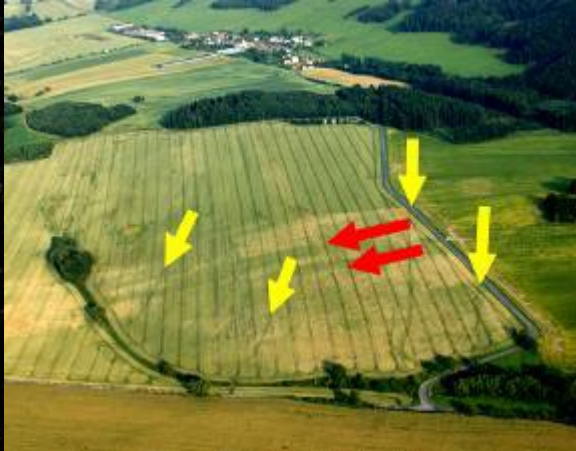
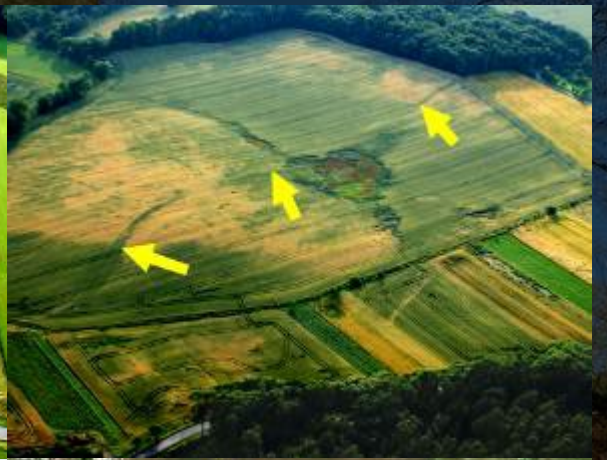
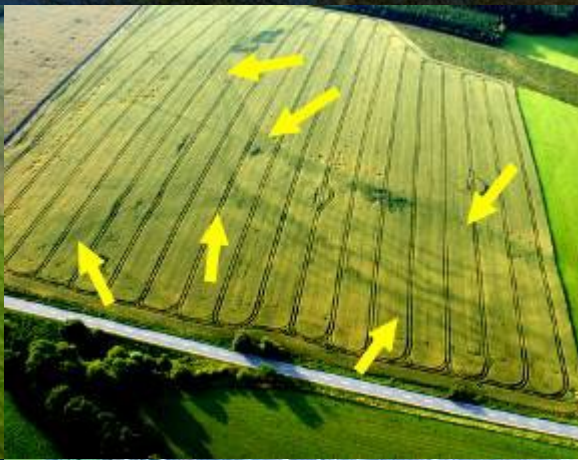
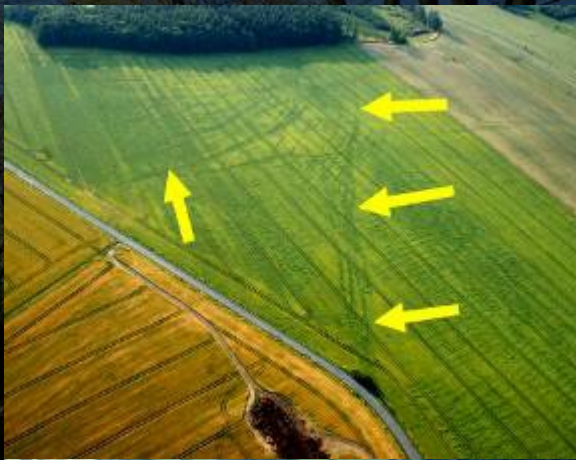

12) Detailní průběhy cest na starých mapách větších měřítek

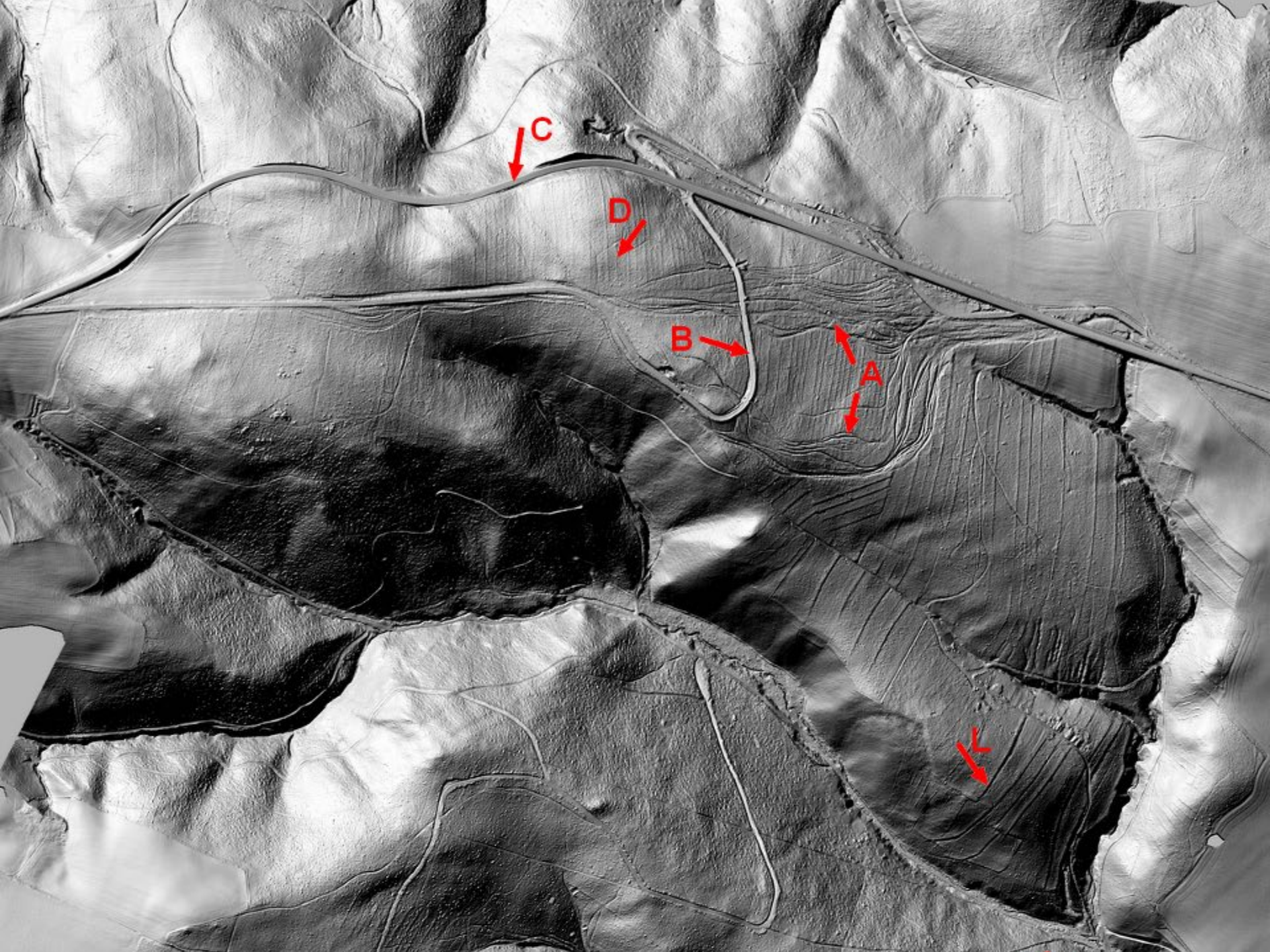

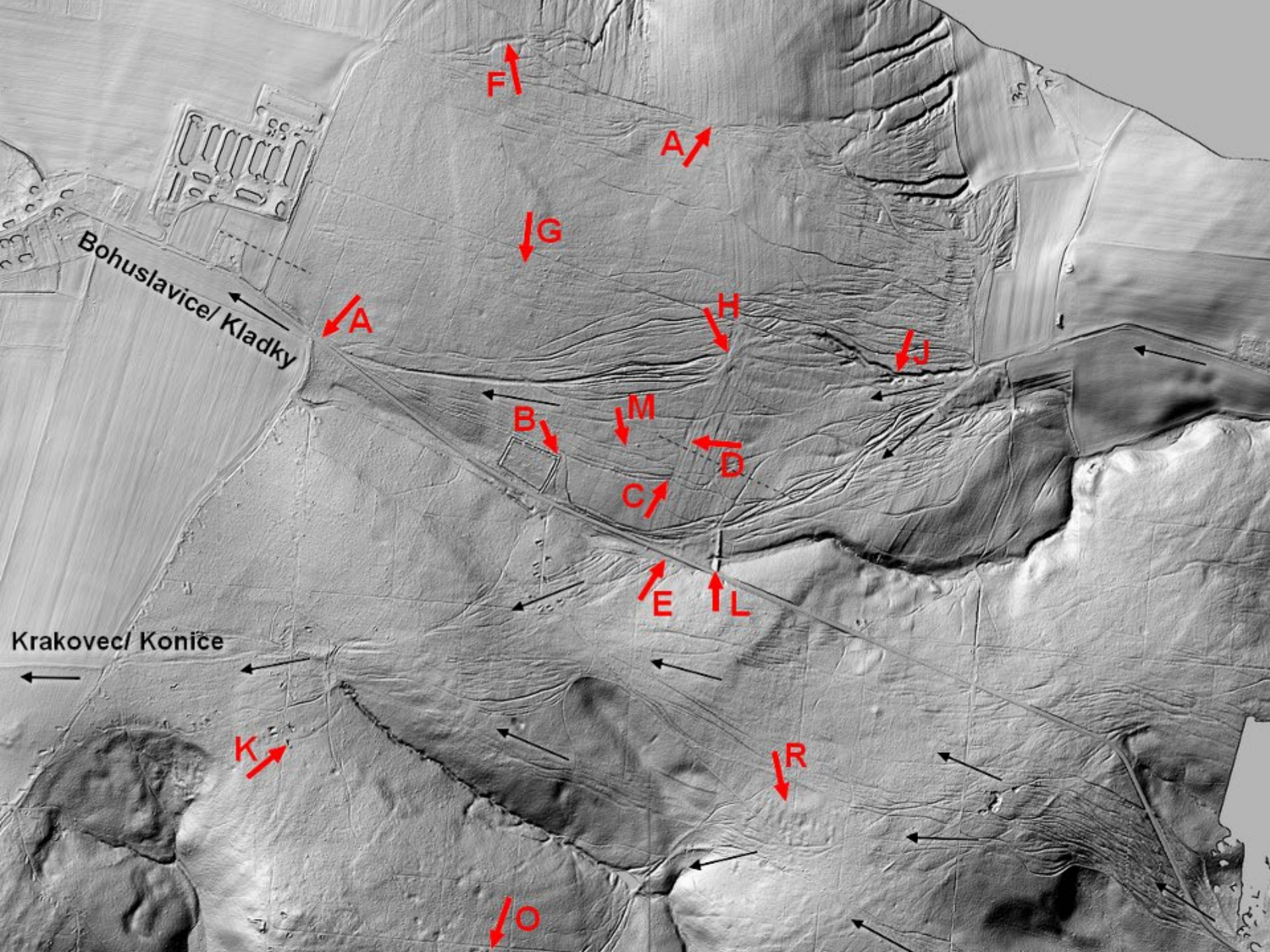
13) Relikty cest zjištěné na ortofotech, LLS nebo terénní prospekci

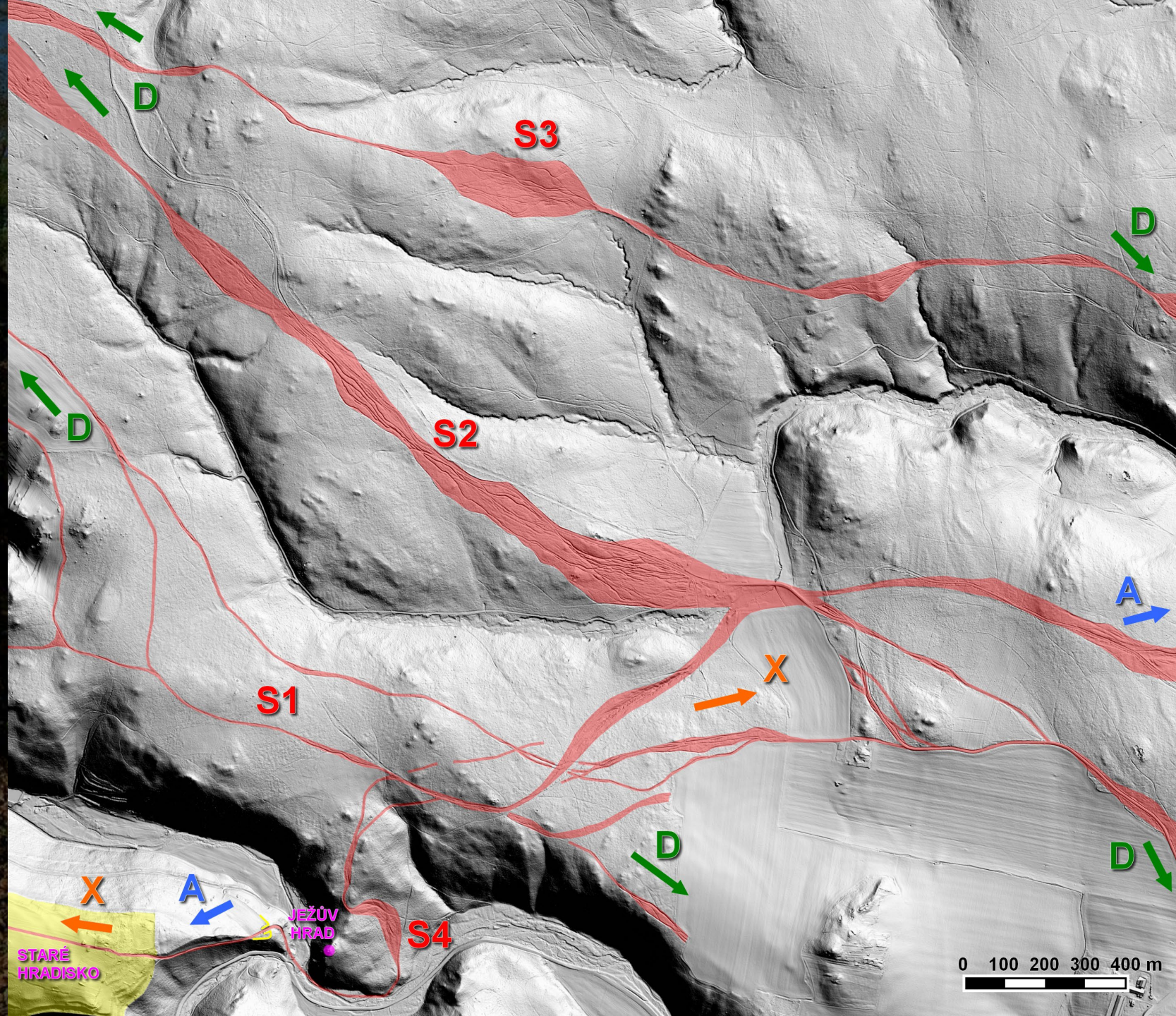

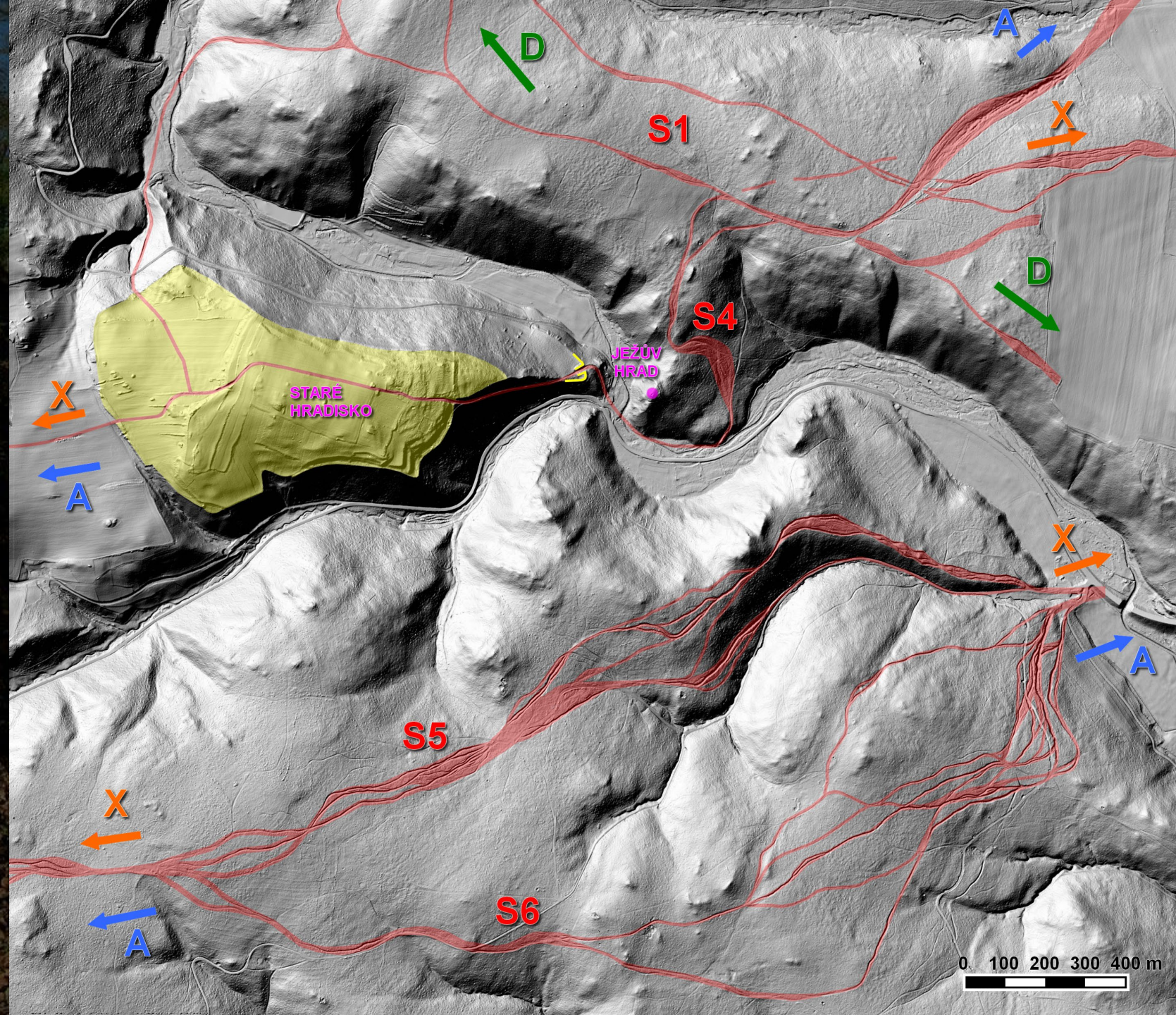

Bohuslavice/ Kladky

Krakovec/ Konice

14) Relikty upravených cest, mostů a dalších objektů s dopravou souvisejících

B) STATISTICKÁ ANALÝZA DAT

- 1) podle typu/významu,
- 2) podle velikosti,
- 3) podle stáří,
- 4) podle důležitosti,
- 5) podle četnosti výskytu atd.

Použité metody: měření úrovně a heterogenity dat, korelační analýzy, regresní analýzy atd.

C) PREDIKČNÍ DATA

- 1) Hypotetické průběhy regionálních a dálkových pre/historických cest
- 2) Místa s předpokládaným vyšším výskytem úvozů
- 3) Úseky cest s předpokládaným výskytem archeologických nálezů
- 4) Hypotetické centrální lokality
- 5) Predikční sociální model

Celkem zpracováno

Letecké laserové skenování

- 3650 km² naskenovaných ploch

Relikty cest

- 74 489 úseků úvozových cest

Archeologické nálezy

- cca 2000 objektů, z toho 22 nových opevněných lokalit

Císařské otisky stabilního katastru

- 5002 mapových listů na ploše 6057 km²

Staré mapy menších měřítek do pol. 18. stol.

- 71 samostatných starých map (cesty a sídla včetně popisků)

Mapové služby

poskytované technologií Esri ArcGIS Server prostřednictvím rozhraní REST

Stínované modely z dat LLS

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/zive_mapy/stino45/MapServer

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/zive_mapy/stin135/MapServer

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/zive_mapy/stin225/MapServer

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/zive_mapy/stin315/MapServer

Císařské povinné otisky stabilního katastru

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/Stabilni_katastr/Stabilni_katastr_I/MapServer

https://arcgis.cdv.cz/arcgisserver/rest/services/Stabilni_katastr/Stabilni_katastr_II/MapServer

ŽivéMapy.cz

bodové objekty: část převzata z CROS-M + 4250 pro RS – NOV
10 tematických skupin, 115 kategorií objektů
15 000 km cest dle starých map – detailně (850 000 vertexů)

ZM Živé Mapy

díličí výsledek projektu Morevské křižovatky (program NAKI II MKČR)

MINISTERSTVO
KULTURY

CENTRUM
HISTORICKÉHO
VÝZKUMU

Najít adresu nebo místo

Časové období

Novověk
(od 16. století)

Vrcholný středověk a novověk
(od 13. století)

Vrcholný středověk
(13. až 15. století)

Raný a vrcholný středověk
(6. až 13. století)

Raný středověk
(6. až 12. století)

Doba římská
(1. až 4. století)

Doba železná
(8. až 1. století př. Kr.)

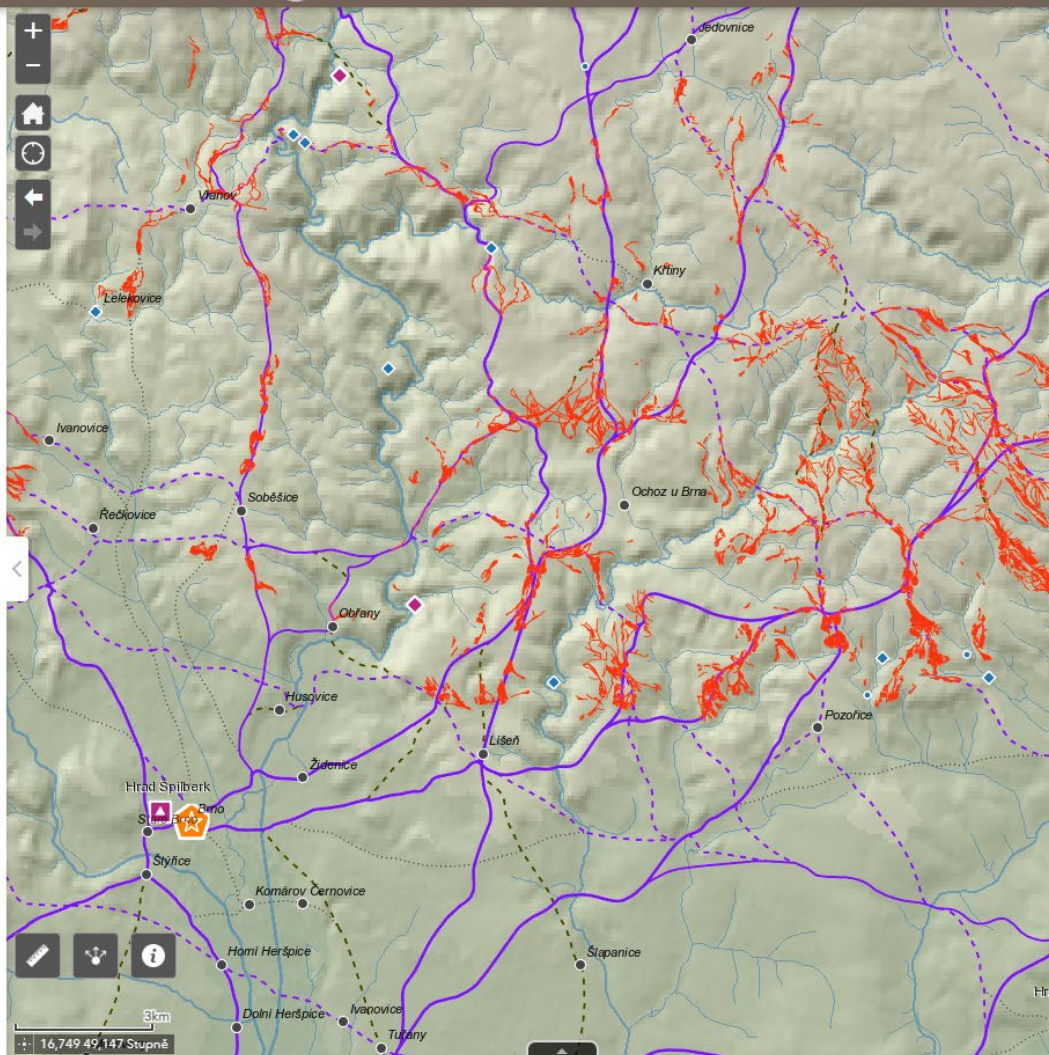
Doba bronzová
(2000–750 př. Kr.)

Eneolit
Pozdní doba kamenná / měděná
(4200–2000 př. Kr.)

Neolit
Mladší doba kamenná
(5700–4200 př. Kr.)

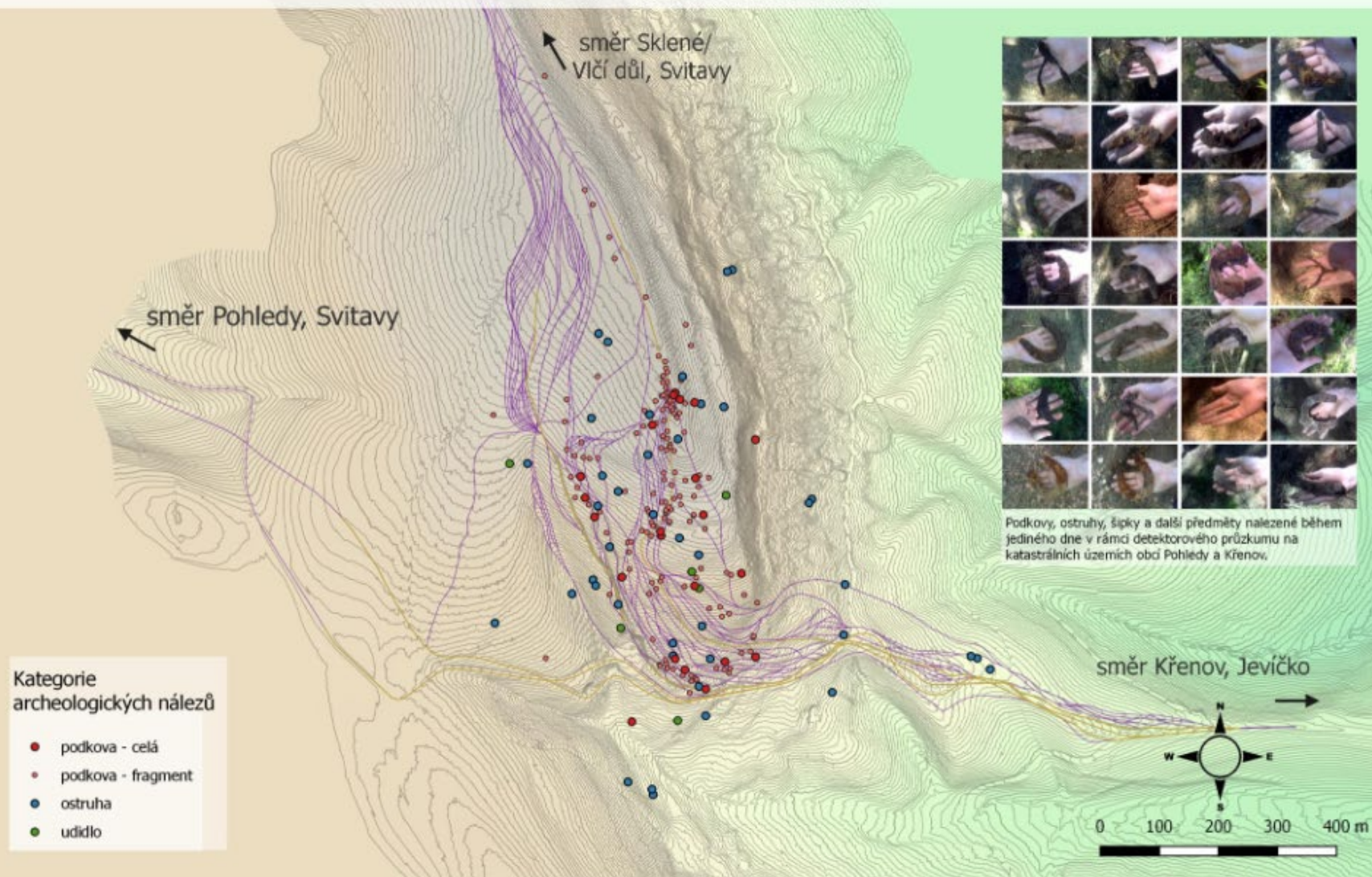
Seznam vrstev

Vrstvy

- ☒ Významné lokality na Moravě a v českém Slezsku
- ☒ Staré cesty
- ☒ Místopis
- ☐ Císařské otisky stabilní katastru (NAKI II)
- ☐ Císařské otisky stabilní katastru (NAKI I)
- ☐ II. vojenské mapování (CENIA)
- ☐ Sklonitost terénu z LLS
- ☐ Stínovaný reliéf z LLS (45°)
- ☐ Stínovaný reliéf z LLS (135°)
- ☐ Stínovaný reliéf z LLS (225°)
- ☐ Stínovaný reliéf z LLS (315°)
- ☐ DMR 5G - stínovaný reliéf (ČÚZK)

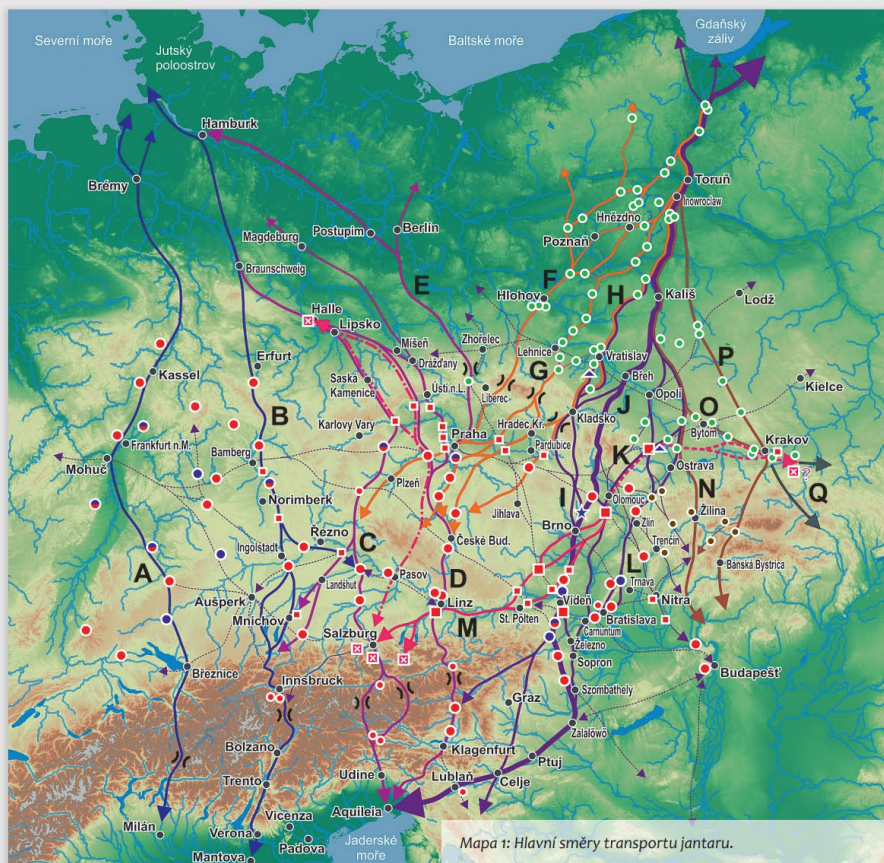
Archeologické nálezy z lokality Křenov/Pohledy

Doklady o využívání koňské síly

VÝSTAVNÍ KATALOG

Mapová část:

Mapa 1: Hlavní směry transportu jantaru.

8. Hlavní směry transportu jantaru

LEGENDA K MAPÁM 1 až 7:

- německo-transalpská trasa
- německo-česko-transalpská trasa
- německo-česko-transalpské trasa (solná)
- polsko-česká trasa
- polsko-moravsko-zaalpská trasa (Jantarová stezka)
- polsko-moravsko-zaalpská trasa (alternativní trasa)
- polsko-moravsko-zaalpská trasa (odbočka na Panonii)
- salzbursko-moravská solná stezka
- solná stezka z Krakova na Moravu?
- polsko-slovensko-panonská trasa
- východoevropská trasa
- jiná trasa
- keltské oppidum
- keltské hradiště
- hradiště púchovské kultury
- velké keltské produkčně-obchodní centrum
- menší keltské produkčně-obchodní centrum
- významné halštatské a laténské hradiště
- významné halštatské hradiště
- hradiště lužické kultury
- ★ Býčí skála
- ▲ významné halštatské pohřebiště v Polsku
- Zdroj soli využívaný v pravěku
- Současné sídlo

VÝSTAVNÍ KATALOG

Ukázka vystavovaných předmětů:

bronzové kolečkovité závěsky (sluneční symboly)
slezská fáze kultury lužických popelníkových polí (10.–8. stol. př. Kr.),
lokalita Nové Dvory,
Archeologické centrum Olomouc

bronzové žebrované náramky
platěnická skupina, východohalšatská kultura (6. stol. př. Kr.),
lokalita Lašt'any,
Archeologické centrum Olomouc

A photograph of a large tree trunk in a forest. The tree's roots are exposed and spread out on the ground, which is covered with dry leaves and soil. The background shows other trees and a clear blue sky.

www.historicke-cesty.cz

www.m-krizovatky.cz

www.facebook.com/historickecesty

A photograph of a tree trunk with its roots exposed in a forest. The roots are thick and gnarled, extending horizontally and vertically from the base of the trunk. The ground is covered in brown leaves and soil. The background shows a dense forest of tall trees under a clear blue sky. The text "Děkuji za pozornost" is overlaid in white, bold, sans-serif font in the center of the image.

Děkuji za pozornost